

การศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร
กรณีศึกษาเฉพาะธุรกิจการให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ ในสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศไทย

**Comparative Legal study of the licensing of Non-bank Business focusing on the Business
provision of retail loans for careers in the Lao people's Democratic Republic and Thailand**

Thipsavanh Phothisen¹ และ ณัฐวิภา แชน²

¹นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายตลาดทุน การเงิน และภาษี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, Lar.thipsavanh@gmail.com

²อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, njoongpol@gmail.com

บทคัดย่อ

รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ผลักดันให้มีธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารเพื่อต้องการช่วยเหลือกลุ่มประชาชนที่ยากจนให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น สำหรับการส่งเสริมของรัฐบาลนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้มงวดในการคัดสรรผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้มาตรฐานเพื่อเข้ามาประกอบธุรกิจอย่างมีคุณภาพและมีความเป็นธรรมแก่ลูกค้า ปัญหาที่เกิดจากการออกใบอนุญาตคือไม่มีคู่มือที่ชัดเจนในการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ไม่มีมาตรฐานเงื่อนไขของการขอรับใบอนุญาตและไม่ได้กำหนดรายละเอียดของเอกสารในการยื่นขอใบอนุญาตอย่างชัดเจน การที่ไม่มีหลักเกณฑ์กำหนดในเรื่องของเอกสารที่ต้องใช้ยื่นขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจนั้นทำให้หน่วยงานผู้พิจารณาออกใบอนุญาตต้องเรียกให้ผู้ยื่นขอประกอบธุรกิจแก้ไขเอกสารยื่นขอใหม่หลายครั้งจนเกินระยะเวลาทำให้เกิดความล่าช้า นอกนั้นยังได้พบปัญหาให้กับผู้กำกับดูแลและผู้ประกอบการเนื่องจากขาดคู่มือที่เป็นแนวทางในการพิจารณา เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ประกอบธุรกิจว่าหน่วยงานออกใบอนุญาตประวิงเวลาทำให้เกิดความล่าช้า จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษากฎหมายประกาศของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางนำมาปรับใช้กับกฎหมายของสปป.ลาวอย่างเหมาะสมถูกต้องและให้มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศไทย ในส่วนของขั้นตอนและวิธีการต่างๆ เห็นว่าทั้งสองประเทศมีแนวทางที่คล้ายคลึงกัน ที่เป็นมาตรฐานของการออกใบอนุญาตตามกฎหมายของประเทศนั้นๆ แต่ในส่วนที่แตกต่างในเรื่องของการกำหนดรายละเอียดในการพิจารณาและคู่มือแนะนำที่ประเทศไทยได้ระบุเนื้อหาและกำหนดระยะเวลาของการพิจารณาไว้อย่างชัดเจนกว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

คำสำคัญ: สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร, การออกใบอนุญาต, ธุรกิจสินเชื่อรายย่อย

ABSTRACT

The government of the Lao People's Democratic Republic has pushed for a non-bank financial institution to help the poor people to access the capital more easily. For the promotion of the government, the relevant departments must be strict in selecting standard business operators to enter the business with quality and fairness to customers. The problem of licensing is that there is no clear guideline to consider issuing business licenses. There are no standard conditions for applying for a license and the details of the document are not clearly specified in the application. The lack of criteria for the documents required to apply for a license to operate the business causes the agency to issue a license must call the applicant to revise the application document several times until the cause Delay. There was also a problem for the supervisor and the operator because of the lack of a guide to consider. There was a criticism from business operators that the licensing agency delayed the delay causing delays. From the above mentioned, it is very necessary to study the law and Notice of Thailand as a guideline to be applied to the laws of the Lao PDR appropriately, correctly and efficiently

From a comparative study, it was found that the guidelines for the issuance of a business loan license for occupation between Lao PDR and Thailand. In the various steps and methods See that both countries have similar approaches That is the standard of licensing under the laws of that country But in different areas of determining the details of the consideration and having a guidebook in which Thailand has specified the content and determine the duration of the consideration clearly than the Laos PDR

Keywords: Non-bank, Licensing, Retail loans

1. บทนำ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เรียกว่าเป็นประเทศที่มีการพัฒนาค่อนข้างน้อย ประชากรส่วนมากยังอาศัยอยู่เขตชนบทและไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของสถาบันการเงินได้ ฉะนั้นรัฐบาลจึงได้มองเห็นความสำคัญและกำหนดแผนในการส่งเสริมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินในชนบท เพื่อพัฒนาระบบการบริการในสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง รวมทั้งการพัฒนาระบบการเงินในเขตฐานราก เพิ่มทวีความสามารถของหน่วยงานรัฐในการเข้าถึงครอบครัวยากจนที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนของระบบสถาบันการเงิน ทำให้กลุ่มคนยากจนได้รับการบริการ จึงมีการส่งเสริมธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในธุรกิจการให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพขึ้นอย่างต่อเนื่อง ด้วยความก้าวหน้าของรูปแบบธุรกิจการเงินในปัจจุบันที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีและหลายปัจจัยทำให้เกิดความซับซ้อนอย่างมาก สำหรับการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวนั้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่มีคู่มือที่ชัดเจนในการพิจารณาออกใบอนุญาต ไม่มีมาตรฐานเงื่อนไขของการขอรับใบอนุญาตและไม่ได้กำหนดรายละเอียดของเอกสารต่างๆที่ต้องยื่นขอใบอนุญาตอย่างชัดเจน จนทำให้ต้องมีการเรียกผู้ประกอบการเข้ามาเพื่อแก้ไขเอกสารยื่นขอใหม่หลายครั้งเกิดความจำเป็นและเกิดความล่าช้า นอกนั้นยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากผู้ประกอบธุรกิจว่าหน่วยงานที่ออกใบอนุญาตประวิงเวลาทำให้เกิดความล่าช้าไม่อนุมัติตามระยะเวลาที่กำหนดในเงื่อนไขของการพิจารณา ปัจจุบันเห็นว่ากฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลนั้นไม่สามารถรองรับต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศได้

กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้รับการแก้ไขทำให้การออกใบอนุญาตพบปัญหา จึงส่งผลให้หน่วยงานของรัฐต้องได้ยุติการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยไว้ชั่วคราวเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการกำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษากฎหมาย ประกาศที่เกี่ยวข้องในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยของประเทศไทยที่มีระบบการควบคุมดูแลธุรกิจทางการเงินที่รัดกุม รอบคอบ และมีประสิทธิภาพเพื่อนำแนวทางไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษากฎหมาย กฎเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในประเภทธุรกิจการให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพภายใต้การกำกับของประเทศไทย

2.2 เพื่อศึกษากฎหมาย กฎเกณฑ์ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารของธุรกิจสินเชื่อรายย่อยของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2.3 เพื่อเปรียบเทียบกฎหมาย และประกาศที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพภายใต้การกำกับของประเทศไทย และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ให้เห็นข้อดีและข้อเสียของทั้งสองประเทศ

2.4 เพื่อเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การแก้ไข ปรับปรุง และนำนโยบายการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพภายใต้การกำกับจากประเทศไทยนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

3. การดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยเป็นงานวิจัยในลักษณะเชิงคุณภาพโดยการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา กฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศของประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวการค้นคว้าหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและการสัมภาษณ์หน่วยงานรัฐที่กำกับดูแลธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ถึงปัญหาแล้วเสนอวิธีการแก้ไข

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้ากฎหมาย กฎเกณฑ์และประกาศที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีแนวทางในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพที่กำหนดรายละเอียดไว้อย่างชัดเจน ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณา ได้แก่ การกำหนด 5 หลักการสำคัญในการพิจารณา ดังนี้

1. การดูแลให้มีธรรมาภิบาล
2. การบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรม (Risk Management)
3. การส่งเสริมให้สถาบันการเงินและ Non-Bank มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
4. การสร้างความเป็นธรรมแก่ลูกค้า (Consumer Protection)
5. การกำกับดูแลเศรษฐกิจในภาพรวม (Macro Prudential)

นอกนั้นยังมีคู่มือแนะนำการขออนุญาตให้แก่ประชาชน รวมถึงการระบุนายละเอียดของการยื่นขอที่ต้องได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามประกาศกำหนด ที่แสดงให้เห็นว่าระบบการควบคุมสถาบันการเงินในประเทศไทยนั้น มองเห็นความสำคัญของผู้ที่ต้องการเข้ามาประกอบกิจการ ได้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เพื่อศึกษาสาระสำคัญของธุรกิจทางการเงินก่อนการประกอบธุรกิจนั้นๆ นอกนั้นธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารของประเทศไทย ล้วนแต่มีกฎหมายและหน่วยงานในการควบคุมเพื่อให้การประกอบกิจการอยู่ในขอบเขต อาทิเช่น มีการกำกับประเภทธุรกิจที่สามารถจะกระทำได้ของธุรกิจการเงินแต่ละประเภท ทั้งยังกำหนดวิธีการจัดตั้งบริษัทที่จะประกอบการเกี่ยวกับการเงินอย่างรัดกุมทั้งเรื่องการขออนุญาต การตั้งสำรองเงิน รวมถึงอำนาจของธนาคารแห่งประเทศไทยในการควบคุมดูแลในเรื่องต่าง ๆ ด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นเครื่องยืนยันอย่างดีว่าประเทศไทยมีระบบการควบคุมดูแลธุรกิจทางการเงินที่รัดกุม รอบคอบและมีประสิทธิภาพสูงมาก (วรพงษ์ มูลกำบิล, 2557 : 31)

ตารางที่ 1 ตารางแสดงให้เห็นความแตกต่างเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร โดยศึกษากรณีธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับของประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลำดับ	ประเทศไทย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
1. ค่าธรรมเนียม	ไม่มีค่าธรรมเนียม	ค่าธรรมเนียมการยื่น 2000 บาท เทียบเท่า 540,000 กีบ
2. การยื่นขออนุญาต	ยื่นขอต่อกระทรวงการคลังให้อนุมัติ โดยยื่นผ่านคำเห็นจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย	ยื่นขอใบอนุญาตจาก ธนาคารแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. ระยะเวลาพิจารณาขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ	60 วันทำการ	30 วันทำการ
4. ทุนจดทะเบียน	ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท	ไม่ต่ำกว่า 727,000 บาท เทียบเท่า 200,000,000 กีบ
5. หลักในการพิจารณา	มี 5 หลักการที่สำคัญ ได้แก่ 1) การดูแลให้มีธรรมาภิบาล 2) การบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรม (Risk Management) 3) การส่งเสริมให้สถาบันการเงินและ Non-Bank มีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน 4) การสร้างความเป็นธรรมแก่ลูกค้า (Consumer Protection) 5) การกำกับดูแลเศรษฐกิจในภาพรวม (Macro Prudential)	ไม่ได้กำหนดหลักการในการพิจารณาเป็นอันเฉพาะ โดยจะพิจารณาตามเงื่อนไขของธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประกาศ กำหนด

ตารางที่ 1 ตารางแสดงให้เห็นความแตกต่างเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร โดยศึกษากรณีธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับของประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ต่อ)

ลำดับ	ประเทศไทย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
6. คู่มือแนะนำการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจ	ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้กำหนดไว้ในประกาศ และประชาชนสามารถเข้าศึกษาดูรายละเอียดก่อนการขอขึ้น	ไม่มีคู่มือกำหนด โดยใช้วิธีการแนะนำ การให้คำปรึกษาของหน่วยงานผู้พิจารณา
7. คุณสมบัติของผู้ยื่นขอ	ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ผู้ประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร โดยต้องเป็นบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด	อนุญาตให้บุคคลธรรมดา และนิติบุคคลทั่วไป แต่ไม่อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนยื่นขออนุญาตได้
8. ใบอนุญาตชั่วคราว	ไม่ได้กำหนด กระทรวงการคลังอนุมัติแล้วสามารถประกอบธุรกิจได้เลย	ได้รับ ใบอนุญาตชั่วคราว ก่อนได้รับใบอนุญาตถาวรจึงสามารถประกอบธุรกิจได้
9. นักลงทุนต่างด้าว	สามารถขอประกอบกิจการได้ บุคคลต่างด้าวสามารถเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ได้ ต้องปฏิบัติตามกฎหมายธุรกิจต่างด้าว	บุคคลต่างด้าวสามารถถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 30 เพราะยังถือว่าเป็นธุรกิจที่ยังสงวนไว้ให้กับคนลาวที่ต้องถือหุ้นมากกว่า
10. ขยายสาขาให้บริการ	ไม่ต้องจัดตั้งบริษัทแยกต่างหาก เมื่อผู้ประกอบธุรกิจ ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้วสามารถประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ ภายใต้การกำกับได้ทุกจังหวัด	หากต้องการขยายสาขาไปยังจังหวัดอื่น ต้องได้ขออนุญาตใหม่อีกครั้ง จาก ธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อทำการตรวจสอบความพร้อมก่อนการขยายสาขา

5. การอภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างในการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ แสดงให้เห็นถึงข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

1) ระยะเวลาการพิจารณาและขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ

ข้อดีในระยะเวลา 60 วัน เป็นระยะเวลาที่เพียงพอต่อการพิจารณา ทำให้ผู้พิจารณาสามารถตรวจสอบเอกสารได้อย่างละเอียดและชัดเจนขึ้น ไม่เป็นการจำกัดเวลามากจนเกินไป มีความเหมาะสมแก่การศึกษารายละเอียดของผู้ประกอบการให้มีความรอบด้าน เพื่อการอนุมัติที่ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสียในระยะเวลา 30 วัน เป็นระยะเวลาที่สั้นซึ่งไม่เพียงพอต่อการพิจารณาให้ละเอียดและรอบด้าน ทำให้ผู้พิจารณาที่มีข้อบกพร่องในการศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เนื่องจากขั้นตอนการขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นั้น ต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบสถานที่ตั้ง และขั้นตอนบันทึกรายงาน การลงความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการอนุมัติจากผู้ว่าการธนาคารแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทุกขั้นตอนอาจมีความล่าช้าได้ ฉะนั้นการกำหนดระยะเวลาดังกล่าวนี้เห็น ว่าไม่เพียงพอควรปรับปรุงแก้ไข และกำหนดไว้อย่างชัดเจนในคู่มือแนะนำการยื่นขอใบอนุญาต

2) กำหนดหลักการสำคัญในการพิจารณา 5 ประการ

ข้อดีเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาที่ผู้พิจารณาควรคำนึงเพื่อให้เกิดความสุจริตในกิจการของผู้ประกอบการ เนื่องจากธุรกิจเกี่ยวกับการเงินนั้น เห็นว่าระดับผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะขับเคลื่อนผล ประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จได้ ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและต้องทำหน้าที่ของตนด้วยความ ซื่อสัตย์สุจริตและมีความโปร่งใส และทำให้การประกอบธุรกิจนั้นเกิดความเป็นธรรมสำหรับทุกฝ่าย การส่งเสริมให้ สถาบันการเงินและ Non-Bank มีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency) ส่งเสริมให้สถาบันการเงินมี ประสิทธิภาพ มีการแข่งขันในระดับที่เหมาะสม และระวังไม่ให้กฎเกณฑ์การกำกับดูแลเป็นอุปสรรคต่อพัฒนาการ ทางธุรกิจ

ข้อเสียเห็นว่าหลักการในการพิจารณาการขออนุญาตนั้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยัง ไม่ได้กำหนดหลักการพิจารณาอันเป็นแบบเฉพาะเจาะจงไว้ เพียงพิจารณาตามเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว กำหนดไว้ เช่น คุณสมบัติของผู้บริหารไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เคยต้องโทษจำคุก เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถทางการเงินเป็นต้น แสดงให้เห็นว่าสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยัง ไม่มีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจน ฉะนั้นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาไว้นั้นก็เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการ พิจารณาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) คู่มือแนะนำการยื่นขออนุญาต

ข้อดีสามารถเป็นเครื่องมือ ข้อแนะนำและตัวชี้แนะที่ถูกต้อง อำนวยความสะดวกสำหรับสถาบันการเงิน Non-Bank และประชาชนเข้ามาศึกษาและสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาการขออนุญาต ขอความเห็นชอบ และแจ้งเรื่องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในการประกอบเอกสารยื่นขออนุญาต

ข้อเสียที่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังไม่มีคู่มือแนะนำการยื่นขออนุญาต จะทำให้ การศึกษารายละเอียดของผู้ประกอบธุรกิจมีความคลาดเคลื่อนไม่ได้รับรายละเอียดและข้อแนะนำที่ชัดเจน เนื่องจาก ไม่มีข้อมูลศึกษาที่ถูกต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันในการประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ฉะนั้นการสร้างคู่มือการยื่นขอ อนุญาตจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งให้กับประชาชนเพื่อศึกษารายละเอียดและได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

4) การพิจารณาขยายสาขา

ข้อดี เมื่อผู้ประกอบการได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแล้ว สามารถประกอบ ธุรกิจสินเชื่อรายย่อยได้ทุกจังหวัดไม่ต้องขอขึ้นใหม่ ซึ่งถือว่าเป็นการประหยัดงบประมาณและเวลานอกนั้ระบบ

การกำกับดูแลของประเทศไทยระหว่างสำนักงานใหญ่และบริษัทลูกถือได้ว่าการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ ทำให้การตรวจสอบของผู้กำกับดูแลง่ายขึ้น

ข้อเสีย ใน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หากผู้ประกอบการมีความต้องการขยายสาขาไปยังจังหวัดอื่นต้องขออนุญาตใหม่ทั้งหมด ทำให้เพิ่มงบประมาณและข้อยุ่งยากในการขออนุญาตใหม่

5) เปิดโอกาสให้บุคคลต่างด้าวเข้ามาลงทุน

ข้อดีเป็นการเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างประเทศได้เข้ามาประกอบธุรกิจสินเชื่อบริการช่วยเหลือประชาชนฐานรากให้มีการเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถกระจายรายรับให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง มีเงินตราจากต่างประเทศไหลเข้ามาในประเทศมากขึ้น ได้รับเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีเข้ามาในประเทศช่วยให้เกิดการจ้างงานและได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ๆ

ข้อเสีย ธุรกิจดังกล่าวรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังคงสงวนไว้ให้คนลาวที่ต้องถือหุ้นมากกว่านักลงทุนต่างประเทศเพื่อต้องการให้นักลงทุนภายในประเทศมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมมากกว่าและการประกอบธุรกิจสินเชื่อบริการช่วยเหลือต้องมีผู้ถือหุ้นประกอบด้วย 3-5 คน แล้วแต่เจตนาของผู้ยื่นขอแต่ต้องเป็นจำนวนที่ซึ่งนักลงทุนต่างประเทศไม่สามารถเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ได้ เห็นว่าการประกอบธุรกิจดังกล่าว สำหรับแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบธุรกิจภายในประเทศโดยส่วนมากมีแหล่งเงินทุนที่จำกัดเมื่อเทียบกับนักลงทุนต่างประเทศแล้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวควรได้รับการสนับสนุนเงินทุนกับผู้ที่มิเงินลงทุนมากกว่าเพื่อเป็นการกระจายรายรับให้ได้ทั่วถึง

ผู้ศึกษามีความเห็นเห็นว่าแนวทางการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อบริการเพื่อการประกอบอาชีพของประเทศไทยมีข้อดีและเป็นประโยชน์หลายด้านที่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถนำไปเป็นแบบอย่างและนำไปปรับใช้ เพื่อให้การออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อบริการเพื่อการประกอบอาชีพมีประสิทธิภาพ สร้างความเป็นมาตรฐานและความน่าเชื่อถือให้กับนักลงทุนได้ ทั้งเป็นการสานต่อนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารให้เติบโตยิ่งขึ้น

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจการเงินสินเชื่อบริการเพื่อการประกอบอาชีพของประเทศไทยและ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบว่าในเงื่อนไขและวิธีขึ้นตอนต่างๆ ของประเทศไทยจะมีรายละเอียดมากกว่า ที่กำหนดไว้ในประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งในเรื่องของการกำหนดเนื้อหาในคู่มือแนะนำการขออนุญาตและแบบฟอร์มต่างๆ ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ยื่นขอ ถือว่าแนวทางการออกใบอนุญาตของประเทศไทยเป็นมาตรฐานที่สร้างความสะดวกสบายให้กับผู้ประกอบการได้ดี สามารถนำมาปรับใช้กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามความเหมาะสม ฉะนั้น ธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเห็นควรอย่างยิ่งที่จะต้องให้หน่วยงานกำกับดูแลได้ทบทวน แก้ไขและศึกษาแนวทางการออกใบอนุญาตจากหลายประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย เพื่อให้การพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีประสิทธิภาพ ตามนโยบายส่งเสริมของรัฐบาลเพื่อให้มีธุรกิจสินเชื่อบริการช่วยเหลือเติบโตอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) แนวทางเกี่ยวกับการเพิ่มระยะเวลาการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ ควรเพิ่มระยะเวลาพิจารณาจาก 30 วัน เป็น 60 วัน เพื่อความเหมาะสมแก่การพิจารณาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ศึกษารายละเอียดของผู้ประกอบการให้มีความรอบคอบ เพื่อการอนุมัติออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับให้มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานยิ่งขึ้น

2) กำหนดหลักการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพไว้ในร่างกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร โดยนำหลักการของประเทศไทยเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้หน่วยงานที่พิจารณาออกใบอนุญาตปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

3) สร้างคู่มือแนะนำการยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ เพื่อให้หน่วยงานที่พิจารณาออกใบอนุญาตมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน ทำให้การพิจารณาได้มาตรฐานและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการที่มีความสนใจจะประกอบธุรกิจดังกล่าว สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและประกาศกำหนด

ปัจจุบันระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้ถูกนำมาใช้ในการให้บริการทางการเงินการธนาคาร ในโอกาสต่อไปควรศึกษาแนวทางการพิจารณาออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยคำแนะนำ คำปรึกษาจากบุคคลหลายท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ ผศ.ดร.ฉวีริกา แซน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาใช้เวลาให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ รวมถึงการให้คำชี้แนะในการปรับปรุงแก้ไขให้บทวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ ผศ.ดร.อรอมล อาระพล ประธานกรรมการศึกษาค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ผศ.ดร.ศิริชญู ดุสิตนานนท์ กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำปรึกษาและคำชี้แนะในการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และขอขอบพระคุณคุณ โทรี รัศมีพรหม ที่ได้ให้การช่วยเหลือในการประสานงานต่างๆ เป็นอย่างดีมาเสมอ

ขอขอบพระคุณกรมความร่วมมือระหว่างประเทศ สพร. ที่ให้โอกาสและความสนับสนุนทุนการศึกษานานสำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบพระคุณธนาคารแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กรมคุ้มครองสถาบันการเงินที่ให้การช่วยเหลือและให้โอกาสในการยกระดับการศึกษาในครั้งนี้

และสุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงพี่น้องทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือและเป็นที่กำลังใจให้กับผู้เขียนตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

กรมคุ้มครองสถาบันการเงิน. คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่

ธนาคาร พ.ศ. 2559

ธนาคารแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเงื่อนไขการออกใบอนุญาตธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร
ในธุรกิจสินเชื่อรายย่อย พ.ศ. 2554

ธนาคารแห่งประเทศไทย คู่มือสำหรับประชาชน เรื่อง การขออนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพ

ธนาคารแห่งประเทศไทย. หลักการกำกับดูแลสถาบันการเงิน [ออนไลน์]. 1 กุมภาพันธ์ 2562. แหล่งที่มา
https://www.bot.or.th/Thai/BOTStoryTelling/Pages/FinancialInstitutions_StoryTelling_AcademicAndStudent.aspx

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ประชาธิปไตยประชาชนลาวที่ 01/ชหล คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารของธุรกิจสินเชื่อขนาดเล็ก พ.ศ. 2559

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตแห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เรื่อง สินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ พ.ศ. 2558

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย สนส. 1 /2558 เรื่องการกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารของธุรกิจสินเชื่อขนาดเล็ก พ.ศ. 2555

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126, ตอนพิเศษ 75 ง, หน้า 8, 29 ธันวาคม พ.ศ. 2552

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119, ตอนที่ 102 ก, หน้า 66, 8 ตุลาคม พ.ศ. 2545

วรพงศ์ มูลกำบิล. แนวทางการพัฒนากฎหมายไทยเพื่อควบคุมธุรกิจประเภทธนาคารเงา. (การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรนิสิตสาตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2557)

วาริษา อัทธยาธรรม. การเข้าถึงสินเชื่อรายย่อยเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ (สินเชื่อ Nano Finance) ของประชาชนรายย่อยในกรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2558)

อรรถวิษฐ์ สุวรรณภักดี. แนวทางและรูปแบบของกฎหมายเพื่อการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร (Non-bank) (การค้นคว้าอิสระประกาศนียบัตรชั้นสูง หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง สถาบันพระปกเกล้า, 2551)

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบตลาดการเงินของ สปป. ลาว ระยะ 10 ปี (2559-2568) และวิสัยทัศน์ ถึงปี 2573